

СИЛАБУС

обов'язкової навчальної дисципліни

ОК16 «ЛІДЕРСТВО ТА ПСИХОЛОГІЯ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ»

Обсяг 6 кредитів/ 180 годин

Освітня програма – Управління проектами
Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський)
Спеціальність – 073 «Менеджмент»

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ЧЕРНОВА ІРИНА ВІКТОРІВНА,
доцент, кандидат філологічних наук

Контактна інформація:

- +38 (097)2797735;
- e-mail: filol68@ukr.net;
- I навчальний корпус, аудиторія 368

Час і місце проведення консультацій:
згідно з графіком консультацій

ОПИС КУРСУ

Навчальна дисципліна присвячена вивченню лідерства та психології корпоративного управління. Курс охоплює теоретичні основи та практичні аспекти ефективного лідерства, розвитку емоційного інтелекту, управління командами, стратегічного планування, корпоративної етики та глобальних викликів у сучасному бізнес-середовищі. Здобувачі отримають знання та навички, необхідні для успішного управління організаціями в умовах динамічних змін і глобальної конкуренції.

У сучасному бізнес-середовищі, що характеризується безпрецедентними темпами змін, глобальною мультикультурністю та загостренням конкуренції, лідерство перетворилося з бажаного атрибуту на критичний фактор виживання та успіху організацій. Традиційні моделі управління, засновані на ієрархічному контролі та централізованому прийнятті рішень, поступаються місцем гнучким, адаптивним та інклюзивним підходам до лідерства.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. *Мета курсу* - формування у здобувачів системного розуміння сутності лідерства як ключового чинника ефективного управління організаціями різних типів, зокрема корпоративними структурами; ролі лідера у забезпеченні сталого розвитку підприємств через формування корпоративної культури, мотивації персоналу та балансування інтересів зацікавлених сторін; ознайомлення з теоретичними підходами до лідерства, моделями компетентностей менеджменту та їх практичним застосуванням у корпоративному управлінні, підготовка майбутніх управлінців до прийняття стратегічних рішень, розвитку лідерських якостей та ефективної взаємодії в команді.

2. За результатами вивчення дисципліни формуються:
Компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 13. Цінування мультикультурності. та повага різноманітності та

ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.

ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні компетентності

СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту,

СК 6.. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК 7.Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

СК10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК. 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення дисципліни може відбуватися на будь-якому етапі здобуття вищої освіти.

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1 – Загальний тематичний план аудиторної роботи

Номер тижня	Теми лекцій, год.	Теми лабораторних/практичних робіт або семінарів, год.
1	2	3

Змістовий модуль 1 – «Теоретичні та практичні аспекти корпоративного управління»		
1	Сутність та основні завдання корпоративного управління (2 год).	Сутність корпоративного управління . Історичний контекст і розвиток концепції корпоративного управління. Основні суб'єкти та ключові завдання корпоративного управління. Роль ради директорів в КУ. Законодавче регулювання корпоративного управління в Україні. Виклики та сучасні тенденції в корпоративному управлінні (2 год).
2	Моделі корпоративного управління. (2 год).	Загальна характеристика моделей корпоративного управління (аутсайдерські та інсайдерські моделі). Англо-американська, англо-саксонська модель. Німецька(західноєвропейська), континентальна модель. Японська модель. Змішана модель. (2 год)..
3-4	Інституціональні засади корпоративного управління. Організаційні елементи та механізми корпоративного управління (4год).	Нормативно-правова база корпоративного управління. Міжнародні стандарти корпоративного управління та національні кодекси корпоративної поведінки. Організаційні структури управління акціонерними товариствами. Структура корпоративного управління. Загальні збори акціонерів: компетенції та порядок підготовки і проведення. Організація роботи наглядової ради корпорації. Виконавчі органи корпорації, їх види та компетенції. Корпоративний контроль (4 год).
5	Інформаційна система корпорації. Сучасне програмне забезпечення управлінської діяльності (2 год).	Історія розвитку корпоративних інформаційних систем. Корпоративні інформаційні системи: поняття, характеристика. Інформаційні системи роботи з персоналом. Керування ланцюгами постачання. Маркетингові інформаційні

		системи. Керування системами продажу. Класифікації КІС. Структура інформаційної системи. Інформаційна безпека бізнесу. Огляд систем групової обробки даних:(системи підтримки групових рішень (GDSS - Group Decision Support Systems); системи підтримки колективної роботи (GSCW - Computer based Systems for Cooperative Work). (ERP: SAP, Oracle ERP, BAS; Wrike, Jira, lexiProject; CRM: RO App; BPM: Nintex; PeopleForce (на основі HRIS/HRMS/HCM); Streamline (2 год).
6	Корпоративна соціальна відповідальність (2год).	Становлення і розвиток інституту соціальної відповідальності. Поняття корпоративної соціальної відповідальності. Ознаки корпоративної соціальної відповідальності. Моделі корпоративної соціальної відповідальності. Глобальний договір ООН, його основні положення. Види соціальної відповідальності(2 год).
7	Формування стратегії корпоративних підприємств(2 год).	Особливості стратегічного управління корпораціями. Стратегічне управління як інструмент реалізації потенціалу корпоративного управління. Система погодження та затвердження стратегічних і поточних планових документів. Сутність та критерії формування системи стратегічного моніторингу. Визначення цілей діяльності корпорацій. Особливості визначення корпоративної місії та забезпечення її взаємозв'язку з місіями корпоративних формувань. (2 год).
8	Учасники корпоративних відносин та організація діяльності органів управління	Загальні збори акціонерів Наглядова рада. Виконавський

	акціонерного товариства (2 год).	орган. Ревізійна комісія Незалежний аудитор (2 год).
9	Управління фінансовою діяльністю акціонерного товариства. Корпоративне управління в глобальному контексті (2 год).	Звітність та контролювання в системі корпоративного управління. Вимоги до звітності учасників фондового ринку. Побудова фінансової звітності згідно з міжнародними та національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку. Розкриття звітної інформації учасниками фондового ринку. Консолідована фінансова звітність. Форми та моделі корпоративного контролю. Заходи щодо забезпечення функціонування механізмів корпоративного управління і контролю в Кодексі корпоративної поведінки (2 год).
Змістовний модуль 2 – «Концептуальні засади лідерства. Лідство в корпоративному управлінні»		
10	Поняття та класифікація лідерства (2 год).	Поняття лідерства. Види лідерства. Лідерства, влада і вплив. Лідерство та менеджмент. Функції лідерства. Роль лідера в організації. (2 год).
11	Наукові концепції лідерства. Психологія лідерства. Сучасні підходи до лідерства(2 год).	Порівняльна характеристика концепцій лідерства. Стилі лідерства – як об’єкт наукового дослідження. Стан розробки та дослідження стилів лідерства у науковій літературі. Взаємозалежність стилю лідерства в організації та її успішності. Сучасні підходи до лідерства(2 год).
12	Структура лідерства. Особистісні характеристики лідера.Емоційний інтелект. (2 год).	Структура особистості лідера. Когнітивні характеристики лідера. Роль системи цінностей та установок на особистість лідера. Поняття емоційного інтелекту. Стилі емоційного лідерства. Діагностика і розвиток лідерських здібностей. Модель емоційного лідерства М.Ке де Вріс.

		(2 год).
13	Роль лідера у формуванні місії та стратегії організації. Лідерство та процес прийняття рішень. (2 год).	Корпоративна мета та образ майбутнього. Поняття місії та шляхи її формування. Чинники успішного лідерства. Стратегія як інструмент досягнення мети. Поняття та структура процесу прийняття рішень (ППР). Причини помилкових рішень. Відмінності між владою, прихильністю, підпорядкуванням, впливом. Лідерство та система Публічного управління. Ефективне управління (2 год).
14	Корпоративна культура. Психологічні аспекти формування корпоративної культури (2 год).	Поняття та сучасні підходи до розуміння корпоративної культури. Види та типологія корпоративної культури. Модель формування корпоративної культури. Корпоративна культура: вітчизняний та зарубіжний досвід (2 год).
15	Вплив лідера на ефективність корпоративного управління. (2 год).	Фактори підвищення ефективності корпоративного управління. Організаційна ефективність. Сутність рейтингових оцінок (2 год).

САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота включає: **теоретичну підготовку** (опрацювання опорних конспектів та теоретичних матеріалів для глибокого розуміння концепцій лідерства та корпоративного управління), **виконання практичних завдань** (виконання кейсів, участь у рольових іграх, аналіз управлінських ситуацій з реального бізнес-середовища України) і **науково-дослідницьку роботу** (розробку власних проєктів і стратегій, підготовку доповідей та презентацій з актуальних питань лідерства) та формування особистої освітньої траєкторії у виляді проходження курсів, участі у роботі вебінарів, семінарів тощо..

Обсяг годин самостійної роботи для денної та заочної форм навчання складає 120 і 160 годин відповідно. Графік консультативної допомоги та розклад контрольних заходів здобувач отримує на кафедрі.

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

Література:

Основна

1. Хлебнікова Т. М. Управління персоналом та корпоративне управління [Електронне видання] : метод. рек. з навч. курсу / Т. М. Хлебнікова ; Харків.

нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків : [б. в.], 2022. – 107 с.
<https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/7340>

2. Кущик А. П., Череп А. В. Антикризове управління корпорацією : навчальний посібник. Запоріжжя : ЗНУ, 2024. 140 с.
<https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/24063>
3. Лідерство та команда в публічному управлінні : конспект лекцій / укладачі: К. В. Таранюк, Я. В. Кобушко. Суми : Сумський державний університет, 2020. 175 с.

Додаткова:

4. Антонюк Р. Особиста ефективність як основа лідерської продуктивності керівника організації. Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Екологія. Публічне управління та адміністрування». 2023. Вип. 3. С. 11–21. URL: <https://doi.org/10.32782/2786-5681-2023-3.02>
5. Ареф'єв С. Генеза розвитку лідерства в управлінні економічними інтересами підприємства. Електронне наукове фахове видання «Адаптивне управління: теорія і практика». Серія «Економіка». 2020. Вип. 9 (18). URL: [https://doi.org/10.33296/0654-9\(18\)-01](https://doi.org/10.33296/0654-9(18)-01)
6. Горбаньова В. О. Вплив цифрової трансформації бізнесу на механізми корпоративного управління. Український економічний часопис, 2024, 4: 5-10.
7. Вдовічена О. Г., Дюгованець О. М., Чернова І. В. Digital-маркетинг як інструмент ефективності та конкурентоспроможності сучасного бізнесу: особливості та перспективи впровадження в Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2022. № 2. С. 81–87. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2022.2.81>
8. Дякун, А. Система корпоративного управління підприємств торгівлі та шляхи її удосконалення. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки», 2025. (2 (116)), С. 176-183. <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2025-2-25>
9. Колпаков В., Анісімов О. Лідерство – фактор суспільного розвитку. Персонал – журнал інтелектуальної еліти : веб-сайт. URL: <http://www.personal.in.ua/article.php?ida=132>
10. Король, В. С., & Стефанишин, Л. С. (2025). Корпоративне управління: аспекти економічної безпеки бізнесу. *Академічні візії*, (43). <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1883>
11. Лідерство та комунікації в організації : навчальний посібник / упорядники: Н. Я. Михаліцька, М. Р. Яцик. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 512 с.
12. Лідерство та управління командою в Старт-апі. URL: https://startup.sumdu.edu.ua/wpcontent/uploads/2017/11/IDP_Leadership_ua_d.pdf
13. Молодіжне лідерство і волонтерство в Україні. Всеукраїнська експертна мережа : веб-сайт. URL: http://www.experts.in.ua/baza/analitic/index.php?ELEMENT_ID=73474
14. Сучасні стратегії лідерства: міжнародний аспект : навч. посіб. / С. О. Федулова. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2023. 80 с.
15. Щур Н., Денисюк, Л., Чернова, І., Яремко, І., Слісар, П. Ефективність системи управління в умовах воєнних дій та криз.. *Міжнародний журнал досліджень якості*. 2023. №17 (4). С.1277-1290. <https://doi.org/10.24874/IJQR17.04-21>

Інтернет-ресурси:

1. Професійна асоціація корпоративного управління. URL: - <https://cgpa.com.ua>

2. Рейтинг корпоративного управління в компаніях реального сектору. URL: <https://cgpa.com.ua/wp-content/uploads/images/files/1/cg-survey-analysisfinal.pdf>
3. Кодекс професійної поведінки корпоративних директорів. URL: https://cgpa.com.ua/wp-content/uploads/2018/02/KODEKS-PROFESIJOYIPOVEDIKY-KD_1.pdf
4. Кодекс корпоративного управління для приватних та сімейних компаній. URL: <https://cgpa.com.ua/wp-content/uploads/images/files/Kodeks.pdf>
5. Професійний стандарт корпоративного секретаря. URL: https://cgpa.com.ua/wp-content/uploads/2022/08/Profstandart_06.05.2022.pdf

ОЦІНЮВАННЯ

Підсумкова (загальна) оцінка курсу освітньої компоненти є сумою рейтингових оцінок (балів), отриманих за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне тестування рівня засвоєння і теоретичного матеріалу під час аудиторних занять і самостійної роботи.

Форми, методи та критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка». https://docs.zp.edu.ua/wp-content/uploads/2024/10/Положення_про_організацію_освітнього_процесу-1.pdf

Методами поточного контролю є тестування, виконання практичних робіт та активність на заняттях. Кількість балів, яку можна отримати за кожну практичну роботу - 5 балів, за тестове завдання до модуля – 10 балів.

Методом підсумкового контролю з дисципліни «Лідерство та корпоративне управління» є іспит у формі тесту. Максимальна кількість балів - 35 балів.

Розподіл балів у 100-бальній шкалі		
Вид заняття	Кількість балів (%)	Разом за дисципліну(бали)
Робота на практичних заняттях $(5 \times 15 = 75) \times 0,6 = 45$	45	100
Виконання модульних тестових робіт $(2 \times 10) = 20$	20	
Тестовий (екзаменаційний) контроль	35	
Результати неформальної освіти (вебінари, курси, участь у конференціях тощо) та інформальної освіти	до 20	

Критерії оцінювання результатів навчання

Види оцінювання	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	Усього
Виступ на практичному занятті, контроль виконання за	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	45(60%)
Модульний контроль	10					10					10					20

Виконання завдань самостійної роботи, проходження курсів(вебінарів, семінарів) з отримання сертифіката		До 20%
Іспит(тест)		35
Всього з дисципліни		60-100

Роз'яснення критеріїв оцінювання

Залежно від складності та рівня виконання завдання здобувач під час практичного заняття може отримати від 1 до 5 балів.

1-2 бали виставляється за усну відповідь, яка відповідає теоретичному матеріалу, поданому на лекційному занятті.

3 бали здобувач отримує за усну відповідь, яка включає інформацію отриману здобувачем крім лекцій також внаслідок опрацювання додаткової літератури.

4-5 балів передбачають доповнення усної відповіді презентацією або виконання творчого завдання.

Модульний контроль у формі тестів оцінюється за 10-бальною шкалою і зараховується у разі подання 6 і більше правильних відповідей.

Підсумковий тестовий контроль складається із 35 тестових завдань за виконання яких можна отримати максимальну оцінку 35 балів. Іспит вважається складеним, якщо здобувач надав 21 і більше правильних відповідей.

У межах дисципліни «Лідерство та психологія корпоративного управління» зараховуються здобутки в неформальній освіті, у разі успішного проходження курсів відповідної тематики і подання відповідного сертифікату. За бажанням здобувача, відповідний сертифікат курсу може бути зарахований як відпрацювання у разі відсутності здобувача вищої освіти на практичному занятті або для покращення підсумкової оцінки.

Рекомендовані курси

<https://eduhub.in.ua/courses/scorm-kurs-21-korporativna-socialna-vidpovidalnist>

(Професія: Фахівець з КСВ (Корпоративна соціальна відповідальність));

<https://impactorium.org/uk/courses/korporativna-socialna-vidpovidaln/> (Корпоративна соціальна відповідальність);

<https://impactorium.org/uk/courses/nefinansova-zvitnist/> (Нефінансова звітність);

<https://eduhub.in.ua/courses/liderstvo-na-parlamentskiy-sluzhbi> (Лідерство (на парламентській службі);

<https://eduhub.in.ua/courses/kurs-1-upravlinnya-lyudmi-i-proektami> (Управління людьми і проектами) та ін.

Крім того, як результат інформальної освіти (самоосвіти) здобувач може подати проєкт бізнес-плану на грант і представити про це відповідне підтвердження. Результати такої діяльності можуть бути зараховані модульний контроль.

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика курсу

Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно з розкладом, дотримуватися етики поведінки, працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна

співбесіда за темою. Пропущені без поважних причин практичні заняття відпрацьовуються.

При вивченні курсу політика дотримання академічної доброчесності визначається Кодексом академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка»

https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf

Усі письмові роботи допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Академічна доброчесність у контексті генеративного штучного інтелекту (ШІ) передбачає етичне та прозоре використання інструментів без порушення авторських прав та принципів самостійного виконання робіт відповідно до «Рекомендацій щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти»»

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2025/04/24/shi-v-zakladakh-vyshchoi-osvity-24-04-2025.pdf>.

Визнання результатів навчання, здобутих в межах неформальної чи інформальної освіти регулюється відповідним Положенням про порядок визнання Національним університетом «Запорізька політехніка» результатів навчання, здобутих шляхом неформального та/або інформальної освіти», затвердженом 30.05.2023р.

https://docs.zp.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/Pol_pro_por_vyzn_rezultativ_navch_zdob_neform_inform_osvity.pdf

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle.

Інструменти і платформи, що використовуються в освітньому процесі:

Відеоконференційні платформи Zoom, Google Meet, Skype

Електронні редактори текстів і графіки Microsoft Word, Canva, Excel, Microsoft PowerPoint.

Програми зі ШІ: Gamma

Онлайн-дошка Padlet.